

SAŽETAK

U periodu od 29.05. - 04.05.2025. na MS Pofalići je konstatovano 670 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (divlje kestene, breze, grabe, bukve, jasena, borova, oraha, tise i čempresa, trave i korova). Polen ostalih alergenih biljaka, kao ni spore gljivica, ni prašina nisu konstatovane tokom monitoring perioda (5. sed. Maja/ 1. sed. Juna).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

429 pol. zr/m³

TRAVE

109 pol. zr/m³

KOROVI

105 pol. zr/m³

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

N/a

MS STARI GRAD

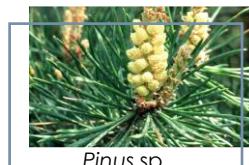
(Mjerni period: 29.05. – 04.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Stari Grad konstatovano je 643 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća, trave i korova. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Aesculus* (10 pol. zr/m³ ili 1,56%), *Betula* (11 pol. zr/m³ ili 1,71%), *Carpinus* (17 pol. zr/m³ ili 2,64%), *Fagus* (12 pol. zr/m³ ili 1,87%), *Fraxinus* (65 pol. zr/m³ ili 10,11%), *Pinaceae* (243 pol. zr/m³ ili 37,79%), *Juglans* (11 pol. zr/m³ ili 1,71%), *Tax/Jun* (60 pol. zr/m³ ili 9,33%), *Poaceae* (109 pol. zr/m³ ili 16,95%), *Rumex* (7 pol. zr/m³ ili 1,09%), *Urticaceae* (45 pol. zr/m³ ili 7,00%) i *Plantaginaceae* (53 pol. zr/m³ ili 8,24%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (429 pol. zr/m³ zraka) i to: divlje kestene, breze, grabe, bukve, jasena, borova, oraha, tise i čempresa, umjerene koncentracije polena trave i niske koncentracije polena korova. Visoke koncentracije polena utvrđene su 04.06. (srijeda), a niske koncentracije polena utvrđene su u četvrtak (29.05).

TRENUTNO CVJETAJU:

Pinus sp.

Poa sp.

Fraxinus sp.

Plantago sp.

Rumex sp.

Urtica sp.

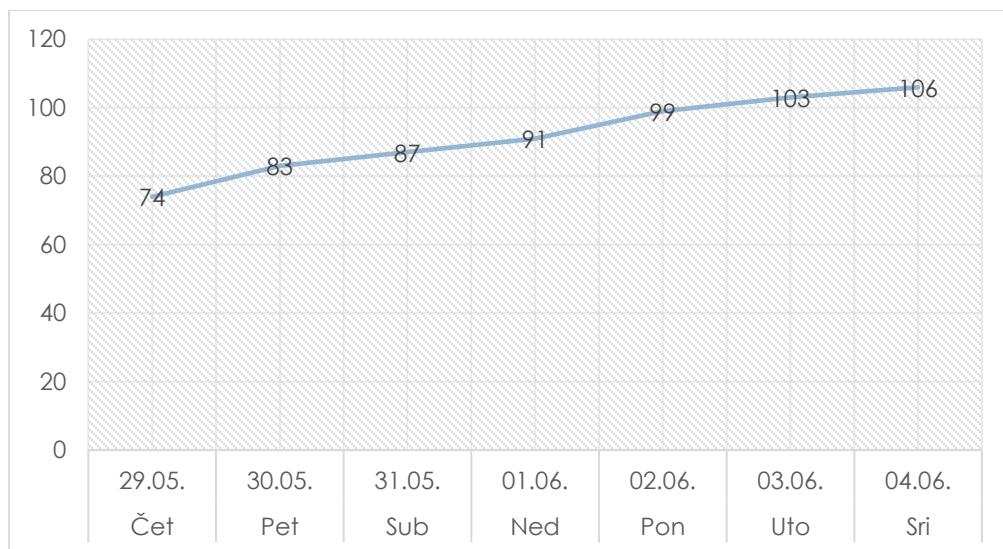
POLEN ALARM !!!

U periodu od 29.05. – 04.06.2025. godine su konstatovane visoke koncentracije polena borova (*Pinaceae*) i trave (*Poaceae*).

PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije. Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice može se očekivati povećano pojavljivanje polena lipe (*Tilia sp.*), trave (*Poaceae*) i korova. Osobama koje su alergične na polen trave i korova preporučuje se da tokom ljeta, što više vremena provode u okviru šumskih ekosistem na većim nadmorskim visinama i da izbjegavaju neuređene površine, a osobama koje su alergične na polen drvenastih biljaka, posebno lipe se preporučuje da izbjegavaju parkove i dvorede gdje se nalazi lipa i da slobodno vrijeme provode iznad gornje granice šume u okviru planinskih ekosistema.

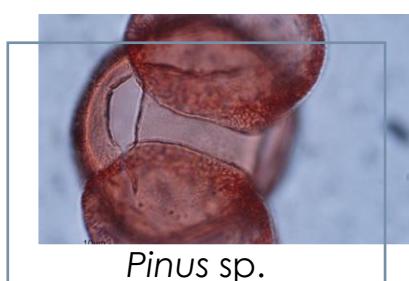
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA MAJA/JUNA

POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 30.05. - 05.06.2024. godine (MS Stari Grad) konstatovano ukupno 314 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 29.05. - 04.06.2025. godine konstatovano ukupno 643 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, borova, tise, čempresa i trava, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena divljeg kestena, breze, graba, bukve, jasena, oraha, borova, tise i čempresa, a konstatovan je i polen trava i korova (Rumex, Urticaceae i Plantginaceae).

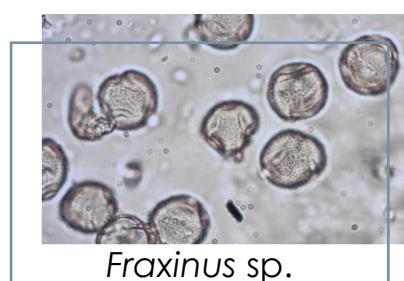
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

Pinus sp.

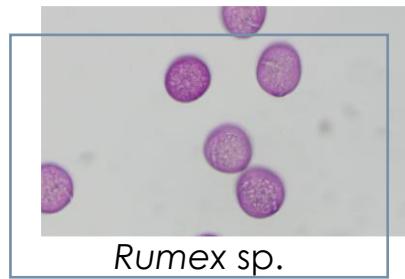
Poa sp.

Fraxinus sp.

Plantago sp.

Rumex sp.

Urtica sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA								
Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
Datum	29.05.	30.05.	31.05.	01.06.	02.06.	03.06.	04.06.	zr/m ³
DRVEĆE								
<i>Acer</i> (javor)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Aesculus</i> (divlji kesten)	□	□	☒	□	□	☒	☒	10
<i>Alnus</i> (joha)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Betula</i> (breza)	□	☒	□	□	☒	☒	☒	11
<i>Carpinus</i> (grab)	☒	□	□	☒	☒	☒	☒	17
<i>Castanea</i> (pitomi kesten)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Coryllus</i> (lijeska)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Fagus</i> (bukva)	☒	☒	☒	□	□	□	□	12
<i>Fraxinus</i> (jasen)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	65
<i>Juglans</i> (orah)	□	□	☒	□	□	☒	□	11
<i>Pinaceae</i> (borovi)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	243
<i>Platanus</i> (platan)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Populus</i> (topola)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Quercus</i> (hrast)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Salix</i> (vrba)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Sambucus</i> (zova)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Tax/Jun</i> (tisa/čempres)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	60
<i>Tilia</i> (lipa)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Ulmus</i> (brijest)	□	□	□	□	□	□	□	
Ukupno polena drveća	50	54	59	59	68	70	69	
TRAVE								
<i>Poaceae</i> (trave)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	109
<i>Cyperaceae</i> (šaševi)	□	□	□	□	□	□	□	
Ukupno polena trave	9	12	14	20	18	17	19	109
KOROVI								
<i>Ambrosia</i> (ambrozija)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Artemisia</i> (pelin)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Rumex</i> (kiselica)	□	□	□	□	□	☒	☒	7
<i>Urticaceae</i> (žare)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	45
<i>Asteraceae</i> (glavočike)	□	□	□	□	□	□	□	
<i>Plantaginaceae</i> (bokvice)	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	53
<i>Chenopodiaceae</i> (lobodnjica)	□	□	□	□	□	□	□	
Ukupno polena korova	15	17	14	12	13	16	18	105
Sedmično variranje polena	74	83	87	91	99	103	106	643
UKUPNO pol. zr/m³								

KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				
POLENSKA SKALA	drveće	trave	korovi	Simptomi alergije sejavljaju kod
X niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	izuzetno osjetljivih osoba
XX umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	puno alergičnih osoba
XXX visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	većine alergičnih osoba
XXXX jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	svi alergični osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetra i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suzenja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljaju na stanicu Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.